

BR. 849, 12. VELJAČE 2024.

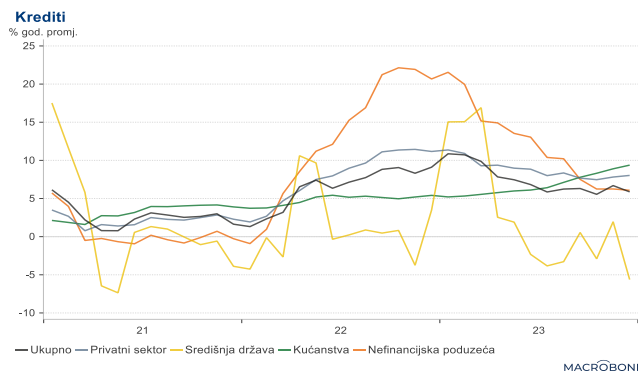
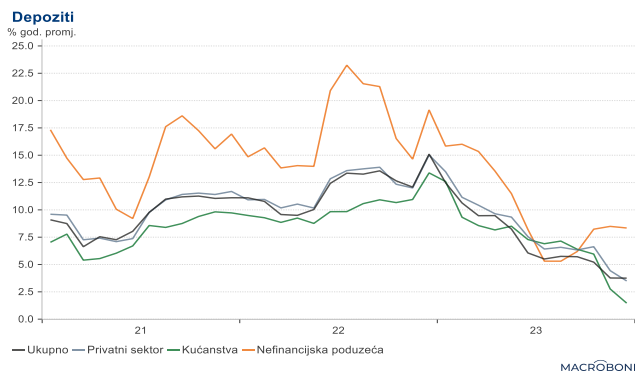
Smirivanje rasta bankovnih agregata u 2023.

- U prosincu bilježimo nastavak trenda postupnog usporavanja rasta aktive, depozita i kredita drugih MFI. Tako je krajem 2023. ukupna aktiva bila viša za 3,2% na godišnjoj razini (13,4% godinu dana ranije), dok je rast ukupnih depozita dosegnuo 3,8% (12.22.: 15,1%) uslijed značajno sporijeg rasta depozita privatnog sektora od 3,5%. Nakon većeg odljeva depozita kućanstava u proljeće uzrokovanog izdanjem prve državne obveznice ponuđene fizičkim osobama, drugi veći val odljeva je donio studeni i izdanje jednogodišnjeg trezorskog zapisa ponuđenog malim ulagačima. U prosincu su se na mjesečnoj razini depoziti kućanstava lagao oporavili, no kraj su godine dočekali viši za tek 1,5% (12.22.: 13,4%), što je najniža međugodišnja stopa rasta u gotovo pet godina. Depoziti nefinancijskih poduzeća su krajem godine bili viši za 8,3% što u usporedbi s godinom ranije (12.22.: 19,1%) pokazuje da se akumulacija likvidnosti usporava, no i dalje je značajna. Struktura depozita prema ročnosti, kako građana tako i poduzeća, se promijenila u korist oročenih sredstava kako su kamatne stope na štednju podignute pa je udio depozita s ugovorenim dospeljem u ukupnima u prosincu dosegnuo 26%, 6 p.b. više nego godinu dana ranije. Prognoziramo da će rast depozita privatnog sektora u tekućoj godini ostati nizak, pritisnut konkurencijom alternativnih ulaganja, među ostalim i najavljenim izdanjem nove državne obveznice.
- Ukupni su krediti u prošloj godini povećani za 5,9% (12.22.: 9,1%) pri čemu privatni sektor bilježi rast od 8,0%, a središnja država kontrakciju od -5,6%. Nakon što je u 2022. skokovit rast cijena energije potpirio potražnju nefinancijskih poduzeća, smirivanje cjenovnih pritisaka u protekloj godini je rezultiralo smanjenjem potreba za financiranjem, a potražnju je ujedno pritisnuo i rast troškova financiranja. Krediti nefinancijskim poduzećima stoga u prosincu bilježe porast od 6,1% (12.22.: 20,7%). Potražnja kućanstava je tijekom prošle godine ojačala, pri čemu je posljednji krug subvencija potaknuo rast stambenih kredita, dok su rast plaća, oporavak potrošačkog sentimenta ali i dalje snažni inflatorni pritisci u uvjetima blagog porasta kamatnih stopa poduprli povećanu potražnju za gotovinskim kreditima. Rast kredita kućanstvima je tako ojačao dosegnuvši 9,4% krajem godine (12.22.: 5,4%). U ovoj godini očekujemo sporiji rast kredita privatnog sektora, pri čemu vjerujemo da će korporativna potražnja lagano ojačati prema kraju godine, ohrabrena postupnim spuštanjem referentnih kamatnih stopa, dok za potražnju kućanstava prognoziramo da će oslabiti.

**Depoziti u 2023.
porasli 3,8%**

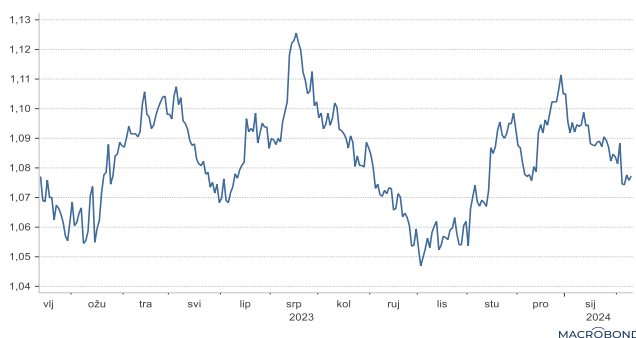
**Kreditu u 2023.
povećani 5,9%**



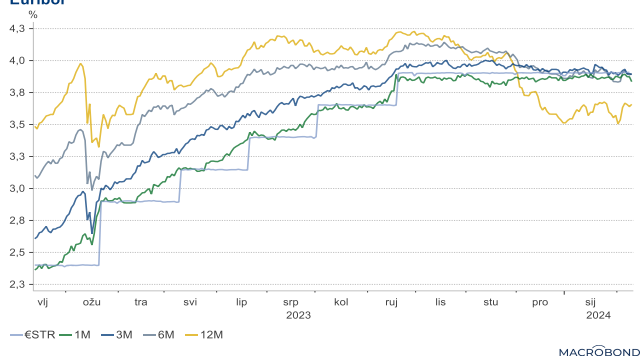


- Izvoz je u čitavoj 2023. zabilježio pad od 5,3% na godišnjoj razini, što je posebno bilo izraženo kod izvoza u države članice EU gdje je zabilježen pad od 6,7%. Podatci za prvih jedanaest mjeseci pokazuju da se izvoz prema važnim partnerima poput Italije smanjio za 5,9%, dok je pad izvoza u neke od zemalja EU bio jači, poput Mađarske gdje je došlo do pada izvoza od 44%. Unatoč sveukupnom silaznom trendu, izvoz prema drugim važnim trgovinskim partnerima poput Njemačke je zabilježio blagi porast od 2,2%. Izvoz u države koje nisu članice EU je istovremeno ostvario blaži pad od 2,2%. Među tim je zemljama, temeljem podataka za prvih jedanaest mjeseci, izvoz u BiH pao za 8,5%, a pozitivna je vijest da se izvoz u SAD, glavnog trgovačkog partnera izvan Europe, povećao za 4,8%. Što se tiče uvoza, zabilježen je sveukupan pad od 6% na godišnjoj razini u 2023. Zanimljivo je da se uvoz iz država članica EU povećao za 2,1%, no to je neutralizirano značajnim padom uvoza od 25,4% iz država koje nisu članice EU uslijed visokog smanjenja uvoza iz Katara (-99,1%), Rusije (-87,9%) te Azerbajdžana (-40,4%). Ovo značajno smanjenje uvoza je vjerojatno doprinijelo međugodišnjem 6,9%-tnom smanjenju trgovinskog deficita u 2023. Podatci za prvih jedanaest mjeseci pokazuju značajne fluktuacije izvoza i uvoza ključnih roba. Trgovina hranom i živim životinjama je zabilježila povećanje izvoza od 5,8% uz značajan porast uvoza od 19,6%. Trgovina strojevima i prijevoznim sredstvima je također zabilježila snažan rast: izvoz je narastao za 19,5%, a uvoz za 16,4%. Nasuprot tomu, pojedine robe bilježe značajan pad trgovine tijekom prvih jedanaest mjeseci. Posebice je zamijećen pad volumena trgovine sirovim materijama osim goriva, gdje je zabilježeno smanjenje izvoza od -18,9%, a uvoza od -13,6%. Najviša se, međutim, kontrakcija dogodila u trgovini mineralnim gorivima i mazivima, gdje je izvoz pao za -42,5%, a uvoz za -39,7%.
- Dolar je ojačao prema euru za 1,0% na tjednoj razini zahvaljujući snažnim podacima američke ekonomije pa je tjedan zaključen na razini od 1,0772 dolara za euro.
- Euribor bilježi tjedni pad kod kraćih, a rast kod dužih dospelja pa su u petak 3M i 6M iznosili oboje 3,9%, što predstavlja stagnaciju, odnosno povećanje od 10 b.b. na tjednoj razini. Ovaj tjedan dospijeva 154 mln € trezorskih zapisa, no aukcija izostaje.
- Crobex je zadržao pozitivan trend porastavši 0,6% na tjednoj razini (na 2.687 bodova) unatoč padu svih najznačajnijih sektorskih indeksa (CROBEXindustrija -0,8% na 1.736, CROBEXnutris -0,7% na 946, CROBEXturist -1,8% na 4.407). Crobis je snižen za 0,1% (na 96,1 bod).

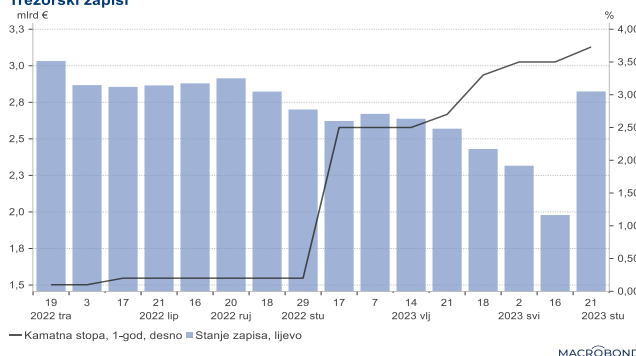
EUR/ USD



Euribor



Trezorski zapisi



Crobex/Crobis



PRAVNE NAPOMENE

Ovu publikaciju izdaje PRIVREDNA BANKA ZAGREB-DIONIČKO DRUŠTVO, Zagreb, Radnička 50 (dalje: PBZ) i namijenjena je klijentima Grupe PBZ. Ova publikacija je načinjena samo sa svrhom informiranja i ne može se ni na koji način smatrati ponudom ili pozivom na kupnju bilo koje imovine ili prava koji se u njoj spominju. Informativni karakter ove publikacije znači da ona ne može služiti kao zamjena za vlastitu prosudbu i procjenu bilo kojeg čitatelja ili primatelja ove publikacije. Informacije, mišljenja, analize, zaključci, prognoze i projekcije koji se ovdje iznose zasnivaju se na javno dostupnim podacima u čiju se točnost PBZ pouzda, ali istu ne može jamčiti. U skladu s navedenim, svi stavovi, mišljenja, zaključci, prognoze i projekcije izneseni u ovoj publikaciji podložni su promjenama koje ovise o promjenama podataka kako ih objavljuju korišteni izvori. PBZ dopušta daljnje korištenje podataka iz ove publikacije, uz obavezno navođenje ove publikacije kao izvora. Svaka imovina koja se spominje u ovoj publikaciji i čije se kretanje komentira može, s vremena na vrijeme, biti predmet trgovanja, odnosno zauzimanja pozicije od strane PBZ-a.

EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA

Ivana Jović
Ana Lokin

www.pbz.hr